

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені АДМІРАЛА МАКАРОВА

ГУМАНІТАРНИЙ ВІСНИК НУК

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 17

Миколаїв
2024

Редакційна колегія збірника:

Бобіна О. В., канд. іст. наук, доц. (Миколаїв)
Вашкевич В. М., д-р філос. наук, проф. (Київ)
Гогоренко О. В., д-р філол. наук (Миколаїв)
Деркач В. М., заслужений тренер,
канд. наук з фіз. виховання та спорту, доц. (Миколаїв)
Карсканова С. В., канд. психол. наук, доц. (Миколаїв)
Коваль С. С., канд. фіз.-мат. наук, доц. (Миколаїв)
Матійко О. В., заслужений діяч мистецтв (Миколаїв)
Міняйлова А. В., канд. пед. наук, доц. (Миколаїв)
Наливайко В. С., канд. техн. наук, проф. (Миколаїв)
Трибулькевич К. Г., д-р пед. наук, доц. (Київ)
Філатова О. С., д-р філол. наук, проф. (Миколаїв)
Філіппова Н. М., канд. філол. наук, проф. (Миколаїв)
Чугуєва І. Є., канд. психол. наук, доц. (Миколаїв)
Яцунський О. С., заслужений тренер, доц. (Миколаїв)

Відповідальний за випуск: **Бобіна О. В.**

*Друкується за рішенням Вченої ради
Навчально-наукового гуманітарного інституту
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова
(протокол № 3 від 24.10.2024 р.)*

Гуманітарний вісник НУК: збірник наукових праць. — Випуск 17. —
Г 94 Миколаїв : Іліон, 2024. — 122 с.

У віснику опубліковані статті, що узагальнюють досвід роботи та результати досліджень у сфері вищої освіти та інших галузях знань. Основні рубрики вісника відповідають напрямам гуманітарної підготовки та соціально-гуманітарної освіти, яка здійснюється Навчально-науковим гуманітарним інститутом Національного університету кораблебудування. Вісник розрахований на викладачів, наукових працівників, фахівців, молодих науковців у сфері вищої освіти.

УДК 001(062.552)

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2024

УДК 005.8:796.4

Бурдін Д. С.

студент спеціальності 017 Фізична культура і спорт, Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), denrowing@gmail.com

Савіна О. Ю.

доцент кафедри фізичного виховання та спорту, Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), oksanasavina14@gmail.com

ПСИХОСОЦІАЛЬНА ТА ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ВETERANІВ ВІЙНИ НА МИКОЛАЇВЩИНІ

Проведено дослідження щодо обсягів послуг фізичного відновлення та психосоціальної підтримки ветеранів війни, які проживають у Миколаївській області. Проведено розрахунки необхідної кількості ресурсів для надання таких послуг. Наведено можливі шляхи розширення такої підтримки з урахуванням зростання потреб у відповідних послугах.

Ключові слова: ветеран війни, психосоціальна підтримка, фізична реабілітація, психологічна реабілітація.

Вступ. Ветеранами війни є особи, які брали участь у захисті Батьківщини чи в бойових діях на території інших держав. Статус ветерана війни визначається Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» № 3551-XII від 22 жовтня 1993 р. [1]. Війна в Україні гостро ставить питання відновлення та психологічної реабілітації великої кількості ветеранів.

Метою дослідження являється висвітлити поточний масштаб роботи з фізичного та психологічного відновлення ветеранів в Миколаївській області та наявні ресурси для цього, а також ролі неурядових громадських організацій (далі – НГО) у цьому.

Методи дослідження. Порівняльно-історичний при дослідженні вітчизняного і закордонного досвіду реабілітації ветеранів; аналізу і синтезу та абстрактно-логічний.

Виклад основного матеріалу. Наразі в Україні 1 млн 300 тис. ветеранів війни [2]. Враховуючи масштаб військових дій окрім державних соціальних інституцій надавачами послуг ветеранам наразі широко виступають місцеві громади, недержавні громадські організації, заклади освіти, приватні ініціативи.

Соціальною допомогою населенню Миколаївщини займаються 119 благодійних організацій з 584, що діють в Україні у координації з офісом ООН [3].

Основним джерелом фінансування НГО вищенаведених заходів є кошти іноземних інституцій, національного бізнесу та пожертв громадян.

Загальна кількість послуг, що була надана населенню неурядовими благодійними організаціями протягом січня-серпня 2024 р. по Миколаївщині становила 605 тис., що є найвищим показником по Україні у перерахунку на 1 мешканця. Майже кожен з мешканців Миколаївщини отримав той чи інший вид гуманітарної допомоги. Розрахунок кількості населення Миколаївської області на 01.07.2024 р. (табл. 1) [3].

Загальна кількість ветеранів, що наразі потребує довготривалої психосоціальної підтримки та фізичної реабілітації становить не менше ніж 1,9 тис. осіб. (табл. 2).

Таблиця 1 – Розрахунок кількості населення Миколаївської області на 01.07.2024 р.*

Показник	Населення, тис. осіб
Кількість населення на 01.01.2022 р. [4]	1 091,8
Природний приріст за 2022 – 1 пол. 2024 рр.	–37,5
Міграція внутрішня (лише 30% від загальної кількості ВПО – мешканці інших областей)	+45
Міграція зовнішня (4,9 млн осіб або –11,9% населення України мають статус біженця за кордоном і не повернулись) [5]	–129,8
Кількість населення на 01.07.2024 р.	969,5
в т. ч. орієнтовна кількість мобілізованих осіб до лав Сил оборони на 15.12.2023 р. [6]	–33

* – з огляду на те, що більшість статистичної інформації наразі є непублічною з безпекових причин, тут і далі частину даних наведено з публічних виступів офіційних представників влади та досліджень громадських організацій

Таблиця 2 – Розрахункова кількість ветеранів війни у Миколаївській обл. на 1.10.2024 р.

Показник	Кількість, тис. осіб	
	дані Мінветеранів станом на 01.01.2022 р. [7]	розрахункові дані на 01.10.2024 р.
Кількість ветеранів війни:	22	37
в т. ч. які потребують кваліфікованої медичної та соціальної підтримки (40% від загальної кількості)	8,8	14,8
в т. ч. потребують фізичної реабілітації через ампутації та важкі поранення (5%)	0,7 [7]	1,9
в т. ч. які потребують довготривалої психосоціальної підтримки (5%)	1,1	1,9

Заявлена потреба у залученні 156 психологів, що працюватимуть з ветеранами [8]. Наразі дана потреба закрыта не більше ніж на 31% (табл. 3). Базові соціальні послуги ветеранів надаються в межах діючої

Таблиця 3 – Розрахункова кількість кваліфікованих осіб, що можуть працювати з ветеранами в Миколаївській області у сфері психічного здоров'я

Назва інституцій	Психологи	Особи, що пройшли курс «Помічник ветерана»	Медперсонал, що пройшов тренінг mhGAP	Примітки
Комунальні медичні заклади (кабінети довіри)	33			за кількістю акредитованих медзакладів
Центри соціальних служб та центри надання соціальних послуг	20			для всіх груп населення
Комунальні медичні заклади (первинна неспеціалізована медична ланка)			1200	базовий психологічний супровід населення
«Центр Ветеранського Розвитку – Veteran Development Centre»	5			заплановано [10]
Миколаївський міський центр підтримки ветеранів війни	3			крім того, 3 реабілітологи
ЧНУ ім. П. Могили	5	35		проведено навчання 2-х груп по 23 та 12 осіб
Неурядові організації (НГО)	160			розрахунково, не менш ніж 1 психолог в кожній НГО, для всіх груп населення
Разом:	221	35	1200	
в т. ч., що можуть бути залучені до роботи з ветеранами на постійній основі:	48	35		
в т. ч. комунальні та освітні заклади	22	35		

розгалуженої мережі державних соціальних установ та НГО і їх опис не входить до цього предмету розгляду. Попри значну кількість персоналу первинної медичної ланки, що пройшли тренінги з базового медичного психологічного супроводу, специфіка їх роботи не передбачає надання спеціалізованої психологічної допомоги, а лише короткотривалу разову консультацію та перенаправлення до інших фахівців. Однак, впроваджується інтеграція навчених у 2023 р. помічників ветерана (фахівці соціального супроводу) у структуру соціального захисту на місцевому рівні в межах територіальних громад [9]. Крім того, вони є кадровим потенціалом для залучення через проекти НГО.

На цей рік з державного бюджету виділено 1,3 млрд грн на всі заходи у сфері соціальної політики в Миколаївській області, з яких через Департамент соціального захисту населення по ветеранському напрямку протягом січня-липня 2024 р. виплачені допомоги:

- 1) по втраті члена сім'ї внаслідок бойових дій, поранення каліцтва чи смерті або втраті його працездатності отримало 4 сім'ї на суму 2,3 млн грн.
- 2) 3 (трьом) ветеранам війни отримано грошові компенсації на суму 2,8 млн грн.
- 3) на суму 115 млн грн компенсацій за житло 51 родині [9].

Таким чином, фінансовими компенсаціями охоплено не більше ніж 58 сімей

ветеранів та військовослужбовців, що становить не більше ніж 0,2% від ветеранів війни.

Відновлення людського потенціалу після повномасштабної війни в першу чергу потребуватиме спрямування значної частини ресурсів на реабілітацію та адаптацію ветеранів війни попри незначний розрахунковий відсоток мобілізованих осіб (3,4%) від загальної чисельності населення регіону (табл. 1, 4, 5).

Загальна розрахункова кількість психологів, що необхідні для надання послуг ветеранам в Миколаївській області з урахуванням трудомісткості (табл. 5) становить:

Таблиця 4 – Розрахункові витрати фінансових ресурсів на фізичну та психологічну реабілітацію ветеранів війни в Миколаївській області, грн

Показник	Кіл-сть послуг	Ціна за од.	Разом, грн	Примітки
Психологічна консультація (разова)	14 800	500	7,4 млн	1 сесія для 14800 осіб
Психологічна реабілітація (індивідуальна)	22 800	500	11,4 млн	12 сесій для 1900 осіб
Психологічна реабілітація (груповою)	200	25 000	5 млн	1 послуга для 200 груп по 8 осіб за блок тренінгів
Протезування	1 500	1 000 000	1,5 млрд	
Фізична реабілітація	39 900	200	7,98 млн	21 заняття для 1 ветерана
Санаторне оздоровлення	1 900	25 200	47,88 млн	1 раз на рік на 7–14 к. д.

Таблиця 5 – Розрахункові витрати людських ресурсів на фізичну та психологічну реабілітацію ветеранів війни в Миколаївській області

Показник	Кіл-сть, послуг	Трудовісткість 1 послуги, люд.-год.	Загальна трудовісткість, люд.-год.	Примітки
Психологічна консультація (разова)	14 800	1	14 800	1 сесія
Психологічна реабілітація (індивідуальна)	22 800	1	22 800	5 сесій на тиждень для 1 психолога
Психологічна реабілітація (групова)	200	120	24 000	1 блок тренінгу тривалістю 2 тижні
Протезування	1 500	н/д*	н/д*	
Фізична реабілітація	39 900	0,2	7 980	21 заняття на 1 ветерана
Санаторне оздоровлення	1 900	2,8	5 320	1 раз на рік на 14 к. д.

Примітки: * – пошук даних потребує окремого дослідження

1) для індивідуальних консультацій:

$$\frac{14800 + 22800}{50 \cdot 5} = 150 \text{ осіб};$$

2) для групових консультацій:

$$\frac{24000}{50} \cdot 4 = 20 \text{ осіб}.$$

Враховуючи, що групові та індивідуальні консультації переважно проводяться однією і тією ж особою, беремо до уваги більше значення.

Розрахунки, що наведені в даній роботі щодо кількості психологів для роботи з ветеранами (150 фахівців) співпадають з заявленою потребою від місцевої офіційної влади (156 психологів) [8].

Висновок. Поточні наявні фінансові можливості держави щодо підтримки ветеранів та членів їх сімей спрямовані на компенсацію вартості при придбанні житла або допомозі при втраті члена сім'ї внаслідок бойових дій. Наявні ресурси кваліфікованого персоналу державних інституцій у психологічній підтримці ветеранів з урахуванням інших категорій населення складає не більше 37% від потреб. Повноцінне фінансування таких соціальних заходів в умовах обмеженого фінансування можливе лише шляхом:

- залучення недержавних коштів та впровадження спільних проєктів з НГО;
- розширення мережі помічників ветерана (фахівців соціального супроводу) в системі соціального захисту.

Значну частину коштів на фізичну реабілітацію ветеранів становить протезування. Основними шляхами вирішення цієї проблеми є:

- локалізація виготовлення компонентів та проведення операцій в місцевих закладах охорони здоров'я [11];
- проведення постопераційних реабілітаційних заходів в межах Миколаївського регіону.

Дана тематика є актуальною і потребує подальших досліджень.

Література

1. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22.10.1993 № 3551-XII: станом на 1 жовт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text> (дата звернення: 13.10.2024).

2. Бурцева А., Нематіан Золбін Д. В Україні 1 мільйон 300 тисяч ветеранів: як їх підтримують. *Суспільне Новини: вебсайт*. 2024. 25 липня. URL: <https://suspilne.media/798951-v-ukraini-1-miljon-300-tisac-veteraniv-ak-ih-pidtrimuut/> (дата звернення 13.10.2024).
3. Ukraine: Humanitarian Response and Funding Snapshot (January – August 2024) [EN/UK]. 4 October 2024. URL: https://reliefweb.int/report/ukraine/ukraine-humanitarian-response-and-funding-snapshot-january-august-2024-enuk?_gl=1*1evrx*_ga*MTYzOTI4MTIxNy4xNzI4ODI5NDQ2*_ga_E60ZNx2F68*MTcyODgyOTQ0NS4xLjAuMTcyODgyOTQ0NS42MC4wLjA (data of accessed 13.10.2024).
4. Населення України Миколаївська обл. *Мінфін: вебсайт*. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/reference/people/nikolaevskaya/> (дата звернення 13.10.2024).
5. Українські біженці. Майбутнє за кордоном та плани на повернення. Третя хвиля дослідження. *Центр економічної стратегії*. URL: <https://ces.org.ua/ukrainian-refugees-third-wave-research/> (дата звернення 13.10.2024).
6. Кім о політичних амбіціях, службі в ЗСУ, головній проблемі Миколаєва та прямій лінії путіна. *Ми – Україна: YouTube канал*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=oLOvqqge_U8&t=1235s (дата звернення 13.10.2024).
7. Аналітична інформація за даними Міністерства у справах ветеранів України. *Міністерства у справах ветеранів*. URL: <https://data.mva.gov.ua/> (дата звернення 13.10.2024).
8. Місайлов М. Кількість ветеранів та їх сімей в області буде більшою, ніж в інших регіонах – начальник Миколаївської ОВА. *Суспільне Новини: вебсайт*. 2024. 1 травня. URL: <https://suspilne.media/mykolaiv/743571-kilkist-veteraniv-ta-ih-simej-v-oblasti-bude-bilsou-niz-v-insih-regionah-nacalnik-mikolaivskoi-ova/> (дата звернення 13.10.2024).
9. Безбар'ерна Миколаївщина, виплати ВПО, підтримка ветеранів та родини з дітьми // Брифінг О. Єльчєвої. *Миколаївська ОВА: YouTube канал*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=yUoileQISKM> (дата звернення 13.10.2024).
10. В Національному університеті кораблебудування працює центр допомоги ветеранам та членам їхніх родин. *Преступности НЕТ*. 2024. 9 вересня. URL: https://news.pn/uk/public/314628#google_vignette (дата звернення 13.10.2024).
11. Бальчінос А. У Миколаєві вирішили відкрити центр протезування: обладнання надала Німеччина. *Інтент: Суспільно-політичне видання: Регіональна мережа якісної журналістики*. URL: https://intent.press/news/health/2024/u-mikolayevi-virishili-vidkriti-centr-protezuvannya-obladnannya-nadala-nimechchina/#google_vignette (дата звернення 13.10.2024).

Burdin D. S., Student of Speciality 017 Physical Culture and Sports, Educational and Scientific Humanities Institute of the Admiral Makarov National University of Shipbuilding, (Ukraine, Mykolaiv), denrowing@gmail.com

Savina O. Yu., Associate Professor of the Department of Physical Education and Sports, Educational and Scientific Humanities Institute of the Admiral Makarov National University of Shipbuilding, (Ukraine, Mykolaiv), oksanasavina14@gmail.com

PSYCHOSOCIAL AND PHYSICAL REHABILITATION OF WAR VETERANS IN THE MYKOLAIV REGION

A study was conducted on the scope of physical rehabilitation and psychosocial support services for war veterans living in Mykolaiv region. The necessary amount of resources to provide such services was calculated. Possible ways of expanding such support are presented, taking into account the growing need for relevant services.

Key words: war veteran, psychosocial support, physical rehabilitation, psychological rehabilitation.

УДК 796.4

Гриник Є. І.

студент спеціальності 017 Фізична культура і спорт, Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), jake.ua999@gmail.com

Бірюк С. В.

доцент кафедри теоретичних основ олімпійського та професійного спорту, Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), svitlana.biriuk@nuos.edu.ua

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ НА МИКОЛАЇВЩИНІ

В статті розглянуто історичні аспекти розвитку легкої атлетики на Миколаївщині. Досліджено історію становлення та розвитку спортивних досягнень легкоатлетичного спорту в різні періоди. Проведено аналіз сучасного стану та перспектив розвитку цього виду спорту на Миколаївщині. Дослідження дає можливість проаналізувати періоди підйому і занепаду, шляхи стимулювання зростання спортивних результатів, щоб зрозуміти перспективи розвитку в майбутньому цього виду спорту.

Ключові слова: легка атлетика, історичні аспекти, досягнення, перспективи.

Актуальність досліджень. Легка атлетика – це одна з найпопулярніших та найпрестижніших спортивних дисциплін, де учасники демонструють високу фізичну форму, кмітливість та прагнення до перемоги.

Біг, стрибки та метання з давніх-давен практикувалися у побуті та святкових іграх українців. Перші згадки про легкоатлетичні змагання в Україні припадають на другу половину XIX ст. Види легкої атлетики застосовувалися в Україні також і з метою фізичного виховання у школах та армії.

Перші змагання з легкої атлетики з'явилися на Миколаївщині понад 185 років тому. Відомо, що ще у 1858 р. у місті Миколаєві солдати та матроси місцевого гарнізону брали участь у змаганнях з бігу на півтори версти. Як стверджують історики, «...у Миколаєві 21 травня 1858 р. відбулися змагання з бігу, влаштовані військово-морськими офіцерами для матросів і солдатів» [4].

Тодішньому часові була притаманна безсистемність занять легкою атлетикою, змагання і гуртки підтримувалися за рахунок меценатства. Вперше в Україні легкою атлетикою почали займатися в Одесі (1893).

Багато історичних досліджень проведено з історії легкої атлетики України та набагато менше з історії легкої атлетики Миколаївщини (Кісельов А. Ф., 2004; Первов Г. А., 1999, 2003 та ін.). Важливо розглянути віхи на шляху розвитку легкої атлетики Миколаївщини, проаналізувати періоди підйому і занепаду, шляхи стимулювання зростання спортивних результатів, щоб зрозуміти перспективи розвитку в

подальшому майбутньому цього виду спорту саме тут. Історія легкої атлетики в Миколаєві і області продовжується і вимагає подальших досліджень з метою дати оцінку всім історичним періодам.

Мета роботи: дослідити історичні аспекти розвитку легкої атлетики на Миколаївщині.

Методи досліджень: вивчення літературних джерел, статистичних звітів, матеріалів мережі Інтернет; вивчення документальних, історичних, архівних матеріалів; опитування; методи математичної статистики.

В дослідженні розвиток легкої атлетики в Миколаєві нами було умовно поділено на історичні періоди:

- радянський до другої світової війни (до 1941 р.);
- радянський після другої світової війни (з 1945–1990 рр.);
- період незалежності України (1991–2021 рр.);
- сучасний період (2022 р. до тепер).

Фізичною культурою та спортом у місті Миколаєві та області в 1924 р. займалися 6039 робітників і селян, 1505 службовців, 7884 людей інших соціальних верств населення. Легкою атлетикою займалося 59 людей. Влітку 1924 р. було проведено перші змагання серед сільської молоді. У листопаді цього ж року організуються райради фізкультури у районах Миколаївського округу. 25 березня 1925 р. проводиться перша загальноміська конференція працівників фізичної культури, на якій було обговорено питання розвитку легкої атлетики на Миколаївщині (присутні 133 особи).

ЗМІСТ

ДИЗАЙН

<i>Матійко Н. О., Дюміна К. М.</i>	Концептуальна модель бренд-дизайну в умовах цифрової конкуренції.....	3
<i>Матійко О. В., Куприяненко А. О.</i>	Вплив просторового макетування на естетичні та функціональні аспекти дизайну інтер'єру.....	5
<i>Портнов Д., Кульчинська В.</i>	Творчі студентські виставки в контексті формування навичок студентів-дизайнерів	7
<i>Сергієнко О. М., Кульчинська В. А.</i>	Використання виробів зі скла в оздобленні мінімалістичного інтер'єру.....	9
<i>Сергієнко О. М., Толкушкіна А.</i>	Фотографія як засіб сюжетної організації літературного твору	11
<i>Чигінцев С. І., Чигінцева О. В.</i>	Основні етапи при проєктуванні елементів дитячого майданчика.....	13
<i>Данильченко Н. В., Гавловська Д.</i>	Інтеграція конкурсів з дизайну в навчальний процес.....	14

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ

<i>Багбеков Т. Р., Савіна О. Ю.</i>	Розвиток тенісу як олімпійського виду спорту	16
<i>Бровко А. С., Сокол О. В.</i>	Кікбоксинг сольні композиції (музичні форми)	23
<i>Бурдін Д. С., Савіна О. Ю.</i>	Психосоціальна та фізична реабілітація ветеранів війни на Миколаївщині	25
<i>Гриник Є. І., Бірюк С. В.</i>	Історичні аспекти розвитку легкої атлетики на Миколаївщині.....	28
<i>Дон А. Г., Савіна О. Ю.</i>	Тенденції управління сферою фізичної культури і спорту в умовах глобалізації	31
<i>Дратман Л. С., Сокол О. В.</i>	Художня гімнастика як специфічна система фізичного виховання дівчат.....	35
<i>Кузікова Р. С., Деркач В. М.</i>	Особливості етапу початкової спортивної підготовки у важкій атлетиці	37
<i>Марцінковський І. Б., Єремєєва Є. А.</i>	Поширені травми у художній гімнастиці та заходи їх попередження (огляд літератури)	40
<i>Марцінковський І. Б., Єрофєєнко А. Д.</i>	Поширені травми у фехтуванні та заходи їх попередження за даними літератури	44
<i>Цап А. О., Сокол О. В.</i>	Розвиток фехтування як виду спорту	47

СУЧАСНІ МОВИ І ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА

Єганова Л. Л.	Особливості викладання німецької мови як другої іноземної після англійської	50
Литвинова А. Д., Ворчакова І. Є.	Автоматичний переклад юридичних текстів: аналіз неточностей і їхні правові наслідки	52
Філенко У. Ю.	Особливості функціонування вторинних текстів у сучасному комунікативному просторі (на матеріалі детективного дискурсу)	54

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

Бобіна О. В.	Третій рік навчання під час війни (2024): побіжний звіт директора ННГІ	57
Кравчук О. Ю., Гордієнко Д. О.	Практики забезпечення політичної безпеки в державі: міжнародний досвід	60
Матвієнко Л. В.	Спогади мешканців селища Первомайське: реалії лютого 2022 року	63
Оліфірова М. В., Матвієнко Л. В.	Особливості становища бізнесу на Миколаївщині, зумовлені російсько-українською війною 2014–2024 рр.	64
Сонечко О. С.	Рекреаційні та природні ресурси Миколаївщини: можливості відновлення	66
Сонечко О. С., Сугакова П. В.	Проблема водопостачання міста Миколаєва в умовах військової агресії: виклики та медико-соціальні наслідки	68

ПСИХОЛОГІЯ

Домашевська Д. П., Литвиненко І. С.	Розвиток емоційної регуляції як стратегія соціальної адаптації осіб з обмеженими фізичними можливостями	70
Кудряшова Д. С., Литвиненко І. С.	Протидія та попередження булінгу в закладах освіти	72
Ларченко І. В.	Локус контролю як чинник професійного самовизначення, стресостійкості та ментального здоров'я випускників професійно технічних навчальних закладів в умовах стресогенності	74
Литвиненко І. С., Вітко Ю. С.	Особливості прояву пізнавальної активності у старшокласників у процесі навчально-пізнавальної діяльності	78
Литвиненко І. С., Догарева В. В.	Смислоутворення як чинник переживання травматичного досвіду	81
Литвиненко І. С., Жело Ю. В.	Організація інклюзивного навчання для дітей з особливими освітніми потребами в закладах дошкільної освіти	83
Литвиненко І. С., Жереги О. В.	Особливості використання почуття гумору як ресурсу психологічного подолання перешкод	86
Литвиненко І. С., Козирева Є. В.	Психологічна допомога членам сімей загиблих воїнів	89
Литвиненко І. С., Манзарук Н. О.	ПТРС у дітей, які пережили психотравмуючі події	91
Литвиненко І. С., Розум'як С. О.	Психологічні особливості попередження конфліктів у подружній сім'ї	92

Литвиненко І. С., Мочалова О. В.	Особливості мотивування на здоровий спосіб життя студентської молоді в сучасних реаліях українського суспільства.....	94
Литвиненко І. С., Тимченко С. О.	Психологічна готовність дітей дошкільного віку до навчання в школі.....	97
Миргородський С. О., Литвиненко І. С.	Агресивні реакції та шляхи їх корекції в молодших школярів	99
Олексюк О. М., Гучек О. В.	Структура психологічної готовності психологів до професійної діяльності.....	101
Олексюк О. М., Коваль А. С.	Психологічна характеристика юнацького віку в сучасних умовах.....	103
Олексюк О. М., Козут О. В.	Стресові фактори в умовах професійної діяльності вчителя.....	105
Олексюк О. М., Приходько О. А.	Механізми психологічного впливу реклами на світогляд молоді	107
Сінченко В. М., Коренєва Ю. П.	Війна і дитинство на Миколаївщині: психологічні наслідки та прогноз на майбутнє.....	109
Чугуєва І. Є., Болотня Г. Б.	Тривожність як сучасна психологічна проблема та методи її подолання.....	111

ЛІТЕРАТУРНІ СТОРІНКИ

Сонечко О. С.	Наші янголи... ..	114
	Хвили тихої, мілкої Балтики... ..	114
	Мій дім... ..	115
	Місто в гірлі Інгулу... ..	115
ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ СТАТЕЙ.....		119
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ		120
ВИПАДКИ СКОРОЧЕНЬ, ЩО ЧАСТО ТРАПЛЯЮТЬСЯ У НАУКОВИХ ТЕКСТАХ		121

Наукове видання

ГУМАНІТАРНИЙ ВІСНИК НУК

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 17

Редколегія не завжди поділяє погляд авторів статей.
За достовірність викладених фактів відповідальність несе автор.

Формат 60×84¹/₈. Ум. друк. арк. 14,2. Тираж 100 пр. Зам. № 3012-1.

Поліграфічне підприємство СПД Румянцева Г. В.
54038, м. Миколаїв, вул. Бузника, 5/1.
Свідоцтво МК № 11 від 26.01.2007 р.